

[Undervisningsministeren.]

stand for, lagt en Grund, hvorpaa jeg, da jeg blev Undervisningsminister, kunde bygge videre.

Det lykkedes saa allerede i den første Rigsdagssamling 1929—30 at faa en ny Seminarielov gennemført med Tilslutning fra alle Sider i den høje Rigsdag, og nu lykkes det altsaa at faa en Skolestyrelses- og Tilsynslov gennemført, ikke helt i den Form, som den store Skolekommission og Fru Bang foreslog, paa visse Punkter knap saa god efter min Mening, paa andre Punkter, og væsentlige Punkter, bedre, og det takker jeg Rigsdagen for dens Medvirkning til.

Sagen var jo for her i Folketinget i to Rigsdagssamlinger, et udførligt omhyggeligt Udvalgsarbejde blev udført. I den første Samling naaede vi kun til Vedtagelse ved anden Behandling, i den sidste Samling naaede vi til Vedtagelse ved tredje Behandling, saaledes at jeg i Efteraaret kunde fremsætte et Folketingsforslag for det andet høje Ting. Dette høje Ting har nu gjort et omhyggeligt og dygtigt Udvalgsarbejde, der er endt med et meget stort Flertals Indstilling og et meget stort Flertals Afstemning i selve Tinget.

Det glæder mig, lad mig slutte dermed, det glæder mig, at man i disse frygtelige Tider, som det i saa mange Henseender er, hvor de økonomiske Spørgsmaal er saa afgørende, og hvor de maa lægge saa overordentlig Beslag paa Rigsdagens og Regeringens Tid og Arbejdskraft — det er nødvendigt —, alligevel ikke helt forsømmer Arbejdet for idelle Formaal, Arbejdet for kulturelle Fremskridt. Det er dog lykkedes ogsaa i denne Rigsdagssamling at faa Ting gennemført som Forslaget om Nationalmu-seet, Forfatter- og Kunstnerret, jeg kan ogsaa nævne Teatersagen, hvor megen Strid der end var om den, og nu er der Sikkerhed for, at nu skal det ogsaa lykkes at indføre dette i Virkeligheden betydende Fremskridt paa Skolevæsenets Omraade. Det glæder mig meget. Jeg tror, det har sin Betydning, at det former sig saaledes.

Jeg vil gerne her gentage, hvad jeg sagde i Landstinget, fordi jeg gerne vil have, at denne Tanke skal spredes ud over Landet til Eftertanke, at i en Tid, hvor aandelig Tvang og aandelig Formørkelse breder sig saa stærkt i Lande, hvor man neppe havde troet, der var Mulighed derfor, har det sin Betydning, at vi fremdeles bliver staaende og gaar videre paa det folkelige Selvstyres Grund, under den aandelige Friheds Fane. Her i dette Land, hvor vi

saa tidt har sunget ved vore Møder Høstrups Sang „Høje Nord, Friheds Hjem“, kan vi ikke tænke os en Tilstand, hvor vi ikke har en stadig voksende aandelig Frihed. Vi kan, det tror jeg at turde sige om det danske Folk, det aldeles overvejende Flertal i alt Fald, ikke leve, ikke aande i en Atmosfære, hvor der ikke er Frihed til at tro, tale og tænke. Friheds Hjem er det høje Nord, sang den gamle Skjald, og i Sverige kalder de deres Fædreland „Frihedens Stamort“ paa Jorden. Her er det kun et lille Skridt, mange vil sige, at det ikke er saa stort, men det er dog en Fortsættelse paa den Vej, jeg har nævnt, det folkelige Selvstyres Vej, den aandelige Friheds Vej.

Jeg er i disse Dage kommet til at tænke paa en gammel Sang af Grundtvig om Luther, hvor han siger, at Luther profetisk har varslet, at her i det høje Nord vil Aanden og Ordet have et Fristed, ogsaa naar de maatte vige fra hans Fædreland.

Der er fra enkelte Sider paastaet, at der ved dette Lovforslag var Tale om Centralisering. Saa langt fra. Tværtimod, her er Tale om en Folkeliggørelse, her er ikke Tale om Uniformering, Landstingsflertallets ærede Ordfører havde fuldkommen Ret, da han forleden Dag sagde, at her bliver endnu videre Rum og bedre Plads for det personlige Initiativ, for den enkelte Lærers Personlighed, for det fri pædagogiske Initiativ, som jeg altid har tillagt den største Værdi. Her bliver der saa langt fra Tale om Uniformering, her bliver slet ikke Tale om Centralisering, Jeg vil da anbefale dette Lovforslag til hurtigt Gennemførelse ogsaa i dette høje Ting.

Det andet Lovforslag, jeg har den Ære at forelægge, er enstemmigt vedtaget af det andet høje Ting. Jeg kan derfor fatte mig meget kort. Det er en lettere Revision af den sønderjydske Skolelov af 1923. Jeg havde gerne set, og jeg har ogsaa i mit oprindelige Lovforslag foreslaaet, at vi skulde have en fælles Skolelov for hele Landet, men dertil krævedes lovbestemte Forældreraad i hele Landet, og saa langt er det ikke lykkedes at naa denne Gang. Ellers vilde Sønderjylland med sine smaa Skolekommissioner i hvert enkelt Skoledistrikt ikke ind under den fælles Skolelov, og det forstaar jeg meget vel. Gennem dette Lovforslag faar vi en ny sønderjydsk Skolelov, der gøres varig, medens Loven af 1923 ligesom Loven af 1920 — de ligner meget hinanden — var og kaldtes midlertidige Love. Dette Lovforslag er Forslag til en Revision af den gældende Lov, der saa trykkes op, og det bliver da den ny sønderjydske Skolelov, der bliver varig, varig.